

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Drumul biruinței.

Un an nou își deschide porțile înaintea noastră, un an care nu știm ce ne va aduce, oricâte preziceri am face. El ni se prezintă în perspective sumbre. Două alternative — nădejdea și frica — își face jocul macabru înaintea ochilor noștri.

Noi creștinii însă, cari înainte cu 7 zile am prăznuit marele eveniment al Nașterii Domnului, înțrăm în anul 1932 cu sufletul încărcat de nădejdi. Obstacolele pe cari Biserica noastră va trebui să le învingă, în mersul ei spre consolidarea sufletelor, ne vor indica drumul biruinței.

Țara noastră, — oricât de anacronic ni s'ar părea cuvântul, — trece printr'o mare și grea criză religioasă.

Grație viforului moral, ce bântue actualmente mentalitatea poporului nostru, o eflorescență puternică de diferite secte religioase, cu zeci de mii de adepți, s'a ivit dela războiul încoaci, pe toată întinderea pământului românesc. Oamenii cu răspundere vor trebui să înțeleagă că, atâtea deosebiri de credințe, secundate de diferitele tendințe revoluționare și anti-religioase, formează fermentul unei periculoase primejdii de stat.

Pentru a duce o luptă cu succes, contra acestor curente periculoase, avem trebuință de organizarea tuturor forțelor ortodoxe. Bine organizate aceste forțe, ele trebuie să ne dea cel mai puternic element de consolidare sufletească. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a prezentat, într'una din ședințele Sf. Sinod, un proiect pentru organizarea mirenilor noștri în societăți religioase, cari apoi să împledece fărâmițarea unității noastre.

În cazul acesta credem că și politica patriei noastre, străbătută de cele mai multe ori de o mentalitate antitraditionalistă, va avea o concepție mai clară asupra problemei noastre religioase.

Biserica noastră trebuie ridicată pe pedestalul unde li indică prestigiul ei. Să li se dea posibilitate ca să reprezinte cu demnitate nu numai tendința de unitate națională, ci și forța de viață a poporului nostru. Să li se pue la dispoziție Bisericii noastre mijloacele necesare, ca ea singură să-și facă educația religioasă-morală a fiilor săi. Să-și crească personalități puternice, cari să trăiască, cu sufletul și cu inima, marea și fecunda idee creștină și ortodoxă. Dacă aceasta Biserica a știut în trecut să eternizeze în sine, așa de sacru și de admirabil, cele mai intime aspirațiuni de unitate națională ale poporului nostru, ea ne va scoate și acum din groaznică criză sufletească de care suntem copleșiți.

Înșirându-ne și noi în slujba acestor sublime idealuri, pornim din nou la drum. Ca organ de propagandă religioasă-culturală și națională, aici la fruntariile țării, ne dăm seama de rolul nostru dublu ce-l îndeplinim aici.

Chemăm la muncă pe frații preoți și pe toți fiii înțelegători ai Bisericii noastre.

Secerișul este mai bogat ca ori și când. Veniți, deci, iubiți frați, preoți și mireni din eparhia Aradului, ca în cadrul așezămintelor noastre bisericesti, și sub conducerea înțeleaptă a neobositului nostru Episcop, să contribuim și noi la marea operă de încheiere sufletească și consolidare națională a poporului nostru.

Ura baptiștilor împotriva noastră.

De: Dr. GRIGORIE GH. COMȘA
EPISCOPUL ARADULUI

În ziua de 17 Noiembrie 1931 s'a făcut o anchetă în Buteni (Arad), luând parte dl. inspector general de poliție Zachiu din Timișoara, dl. locotenent colonel Frunzeli, delegat al Inspectoratului de Jandarmi din Oradea și P. C. revizor eparhial Ioan Georgia dela episcopia Aradului. Comisia de anchetă a stabilit prin declarațiile martorilor: Alion Pavel șeful postului de jandarmi din Buteni, alui Aurel Totu contabil, Dimitrie Ludae contabil și a învățătoarei Letiția Saba din Buteni, — că în seara zilei de 30 August 1931, cu ocazia unui congres baptist, dl. Ioan R. Socaciu, președintele tuturor baptiștilor din țară, a insultat și batjocorit preoțimea și pe episcopul din Arad, folosind cuvântul „zdrenje” la adresa preoților.

Congresul s'a ținut fără autorizație și congresiștii, în loc să se roage lui Dumnezeu, au batjocorit biserica ortodoxă și preoții ei. Deci nu se pot plânge baptiștii că noi episcopul Aradului i-am ataca și ponegri. Noi numai ne apărăm Biserica, credința și neamul și astfel pe nedrept se plâng baptiștii că răspândim broșuri împotriva lor.

Sfântul Ioan Gură de aur, în suta a patra după Hristos, a fost ținut că prea mult se ocupă de eretici, cum sunt și pocăiții de azi. Dar știți ce a răspuns sfântul părinte? Că trebuie să luptăm cât mai mult împotriva lor, căci au răsturnat Evanghelia Domnului și i-au schimbat înțelesul, vestind apoi după bunul lor plac. În Vechiul Testament oare cine a adunat lemne Sâmbăta și a fost pedepsit cu moartea... Rănilor cauzate trupului dacă nu le vindecăm pot produce moarte, fie ele chiar mici, astfel și scăderile sufletești mici, dacă le desconsiderăm, se ivesc unele și mai periculoase!

Și Sfântul Ioan Gură de Aur avea dreptate. De aceea urmăm și noi pilda lui, luptând împotriva vrăjmașilor lui Hristos, căci sectanții desbinând biserica, sunt împotriva Domnului.

O nenorocire cumplită pricinuesc în viață acei oameni, cari clevesc pe alții. Viermii din cimitire, penele pasărilor și solzii peștilor sunt mai puțini la număr decât relele pricinuite de clevețitori. Clevețitorul are o scorpie pe limba sa. Scorpia are un ac pe coadă, cu care înțepând pe cineva, sângele se otrăvește, corpul se aprinde, se umflă și de cele mai

multe ori aduce moarte. Scorpia de multe ori se împunge pe sine cu acul și moare, de sigur fără să voiască.

Cine clevește și vorbește de rău pe altul nu are de loc cele două virtuți creștine: iubirea și smerenia și nici dreptatea. Așa fac pocăiții: ei vorbesc pe alții de rău, fără să pomenească virtuțile lor. Cel vorbit de rău poate și-a spovedit păcatele preotului și Dumnezeu i le-a iertat, dar pocăitul totuși îl batjocurește, vorbindu-l de rău! Baptiștii prin aceasta se vădesc pe sine și se rănesc pe sine de moarte. Aceasta se va dovedi în cele următoare.

Decând Dumnezeu a ajutat neamului românesc să se găsească în granițele sale firești, un val de ură au pornit baptiștii împotriva Bisericii noastre. Săgeți mai veninoase ca ale baptiștilor nimeni nu a îndreptat împotriva Bisericii noastre. Tot ceace se lucrează spre binele și fericirea credincioșilor ortodocși este o simplă: „uscătură” pentru baptiști. Oameni veniți cu dolari au îndrăznit să spună că ogorul nostru sufletește ar fi o miriște arsă și pustie.

În ziua de 22 Decembrie 1931 a venit la mine un muncitor, cu numele Kegyes, de confesiune calvin și maghiar de naționalitate. El a declarat că trece la ortodocși cu toată familia lui, și zicea: „Prea Sfințite, Dumnezeu a așezat puterea lumească asupra acestui pământ pe care trăim, în mâinile Românilor. Deci cred că glasul lui Dumnezeu este ca eu să trec la legea românească cu familia mea”. Cinstitul muncitor a și făcut trecerea la noi. Cazul acesta m'a mișcat mult sufletește și m'a făcut să mă gândesc la nenorocita ținută a acelor uitați de sine, cari n'au cruțat nimic nebatjocurit. Slujbele bisericesti, persoanele sfințite au fost hulite și luate în batjocură, iar mai pe urmă în congresul baptist din Buteni (în 30 August 1931) preoții români au fost numiți „zdrenje” împreună cu episcopul lor, care scrie aceste rânduri.

Dl Ioan Socaciu, președintele de acum al baptiștilor era în America în vremea când eu, episcopul huiduit pentru românismul meu, eram închis în temniță ca și mulți preoți ai mei. În timpul războiului am avut trei frați în armată; doi în armata americană, dintre cari unul a fost rănit la Chateau Thierry în Franța; al treilea în armată română în Moldova, iar eu eram în temniță! Și acum dl Socaciu americanul ne numește „zdrenje” prin „frații săi” pe cari îi ațâță împotriva noastră.

Nu-i vorbă, că dl Socaciu nu putea să se schimbe. Căci pe când era încă în America, între altele iată ce scria: „Mai multe păcate

sunt legate de popi decât de ori care clasă de oameni sub soare, că doar de aceea zice Epistolia că popii sunt talpa iadului. Dacă o astfel de clasă de oameni nu este periculoasă, apoi cine."

Aceste nesocotințe le spune dl Socaciu din cuvânt în cuvânt în foaia Creștinul din America (Detroit) Nr. 3 din Febr. 1921 pe pagina 40 și 41.

Dl. Socaciu deci privește cu ură pe preoți, dar în același timp uită de bătăile cari se întâmplă în casele de rugăciune din pricina predicatorilor baptiști cari cer leafă! Dânsul ar face un lucru mai cuminte să cerceteze faptele fraților săi de o lege din Sinter, Bonfești, Pleșcuța, Pecica, Șomosheș, Iermata, Iratoș și alte sate! Bătăile se țin lanț în adunările baptiste și totuși ei mai vorbesc de Evanghelie.

Sfânta Evanghelie nu învață ura. Nu știu de unde au luat baptiștii veninul urei, dar știu atâtă că ei se deosebesc de ortodocși, însă fac ca șarpele care se încolăcește ca apoi să i se vadă limbile pline cu venin!!! Precum aerul umple toate lucrurile firii așa ura umple inimile baptiștilor! Vreți poate pilde mai multe?

Iată aici o știre pe care o luăm din cuvânt în cuvânt din ziarul „Universul” dela 30 Decembrie 1931.

Constanța, 27.

Acum 3 ani s'au stabilit în comuna Darabani, acest județ, Dumitru Guingioğlu, Gh. Petrovici și Ion Ceacăru, originari din Basarabia, angajându-se ca servitori în sat.

Toți aceștia fiind propagandiști baptiști, au reușit să organizeze în sat un nucleu baptist.

Cei convertiți au prins cu timpul ura pe preotul comunei și asupra bisericii.

Cum era tot așa firesc preotul a sesizat autoritățile comunale.

Agitatorii fiind citați la primărie, spre a lămurii pornirea lor, au tăbărit asupra preotului Crețu care se găsea acolo, lovindu-l și maltratându-l.

Deasemeni au lovit și pe primarul comunei.

Cazul a fost raportat prefecturei județului și parchetului Constanța.

—o—

Deci dela un capăt până la celalalt al țării baptiștii poartă ură asupra noastră!!

La Congresul baptist din Buteni, în August 1931, baptiștii umblau de braț cu predicatorul evreu Moise Richter, iar pe preoți îi batjocureau! Dar aceasta nu este rezultat al credinței creștine, ci al unei credințe false! Sfântul Pavel spune să ne ferim de cei ce au

numai chipul buneii credințe: (II. Tim. 3 v 5) Acelaș apostol zice: „Unii se vor depărta dela credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, la învățăturile demonilor” (Tim. 4 v 1). Sf. Petru zice: „Mulți se vor lua după învățăturile proorocilor mincinoși și din pricina lor calea adevărului va fi hulită” (II. Petru 2 v 2).

Dealtcum este o lege obștească în privința adevărului. Ca să luăm hrană din pământ ne trebuie trudă și sudori multe și tot astfel ca să apărăm adevărul ne trebuie muncă multă. Pălămida și scaiul cresc fără nici o îngrijire ca și scaiul baptist, căci bine știți că oameni fără școală îl lăfesc.

II. Un secret necunoscut de baptiști.

În orașul Delphi (Grecia) era o capiște păgână a zeului Apollon.

Deasupra capiștei era scris: „Cunoaște-te pe tine însuși”. Oricine venea la ghicitorul din Delphi să-i spună viitorul, i se spunea mai întâi: „Cum voești să știi viitorul tău și tu nu știi cine ești acum” — O mare înțelepciune cuprindeau cuvintele acelea. Cineva a zis: n'ar fi fost mai bine să se scrie: „Iubește pe aproapele tău” sau „stăpânește-te pe tine însuși”. Noi zicem că înțelept era scris: *cunoaște-te pe tine însuși*, căci cine nu se cunoaște pe sine și nu-și vede păcatele lui, se ocupă numai de păcatele altuia și crede că el nu are nici un păcat. Un baptist tăiașe o brazdă din locul vecinului și când vecinul l-a luat la răspundere, baptistul zise: eu sunt pocăit, cum crezi tu că un pocăit ia ceea ce este al altuia. Un alt baptist, mândru și fudul, lucru mare, avea o voce plină de sumeție și mândrie și tot el se făcea de către pădure, când altul vorbea cu el pe un ton mai înalt.

Așa se întâmplă apoi că baptiștii văd numai paiul din ochiul vecinului, dar bârna din ochii lor nu o văd. Așa se face că noi, când ne apărăm de atacurile lor, ne împlinim o datorie sfântă, iar ei — cari numai la sine nu privesc, — spun că apărarea noastră e atac la adresa lor. Iată aici e secretul necunoscut de baptiști. Ei nu se cunosc pe sine. Noi voim a le veni în ajutor amintindu-le să citească broșura: „Icoane din viața făcarnică a baptiștilor” și vor avea prilejul să se cunoască unii pe alții.

III. O recomandatie prețioasă pentru baptiști.

Baptiștii strigă în gura mare împotriva noastră, făcând ca și copilul care striga în pă-

dure cât îl lua gura. Glasul lui era adus înapoi de ecou, dar el nu înțelegea. Băiatul din pădure striga: „rău băiat ești” și cuvintele îi veneau înapoi: „rău băiat ești”. Mama l-a învățat pe băiat să strige: Te iubesc și atunci copilul auzea: „te iubesc”.

Recomandația noastră ar fi deci ca bap-tiștii să se astâmpere și să nu ne mai hulească, dar ei se fac a nu înțelege. Mai nou iată cum ne hulesc bap-tiștii. Noi scriem din cuvânt în cuvânt ceace citim în „Glasul Tineretului bap-tist pe Novembre 1931, pagina 9:

„Fiecare suflet are dreptul și capacitatea (adică e în stare) să se apropie direct de Dumnezeu prin Iisus Hristos pentru a primi harul Lui. Nici biserica, nici servitorii ei n'au dreptul să se bage între om și Dumnezeu și intervenția lor nu e necesară. Sigur că acest principiu e în contradicție cu învățătura ortodoxă, care spune că „ierarhia bisericească e mijlocitoarea și organul mântuirii și sfințirii omului” și că aceasta ierarhie bisericească (episcopii, preoții etc.) are în mână ei harul lui Dumnezeu, pe care îl împarte oamenilor prin sfintele taine. Aceasta înseamnă că mântuirea și mila lui Dumnezeu sunt în magazia bisericii ortodoxe și conducătorii ei o împart oamenilor. Ce învățătură greșită! Noi credem că harul lui Dumnezeu e liber și e în mână lui Hristos și că orice suflet se poate apropia direct de Hristos prin credință ca să se facă părtaș harului Său. Iată ce spune Pavel: „...neprihănirea dată de Dumnezeu, vine prin credința în Iisus Hristos... peste toți ceice cred în El. Nu este nici o deosebire. Căci toți au păcătuit...” După cum soarele își trimite razele direct peste toate florile cari se deschid către el, tot astfel își trimite Iisus Hristos harul Său peste toți cari își deschid inimile pentru El

Unul singur este Invățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați. În biserica lui Hristos toți au acelaș drept și aceeaș datorie. Toți sunt frați. Fie membrii bisericii cât de tineri și fie ei femei sau fete, toți au aceleași drepturi. Aceasta înseamnă că toți au dreptul să-și spună cuvântul la conducerea bisericii. Biserica nu e condusă de o clasă sau de un grup de oameni. Ea nu e condusă de comitet sau de predicator, ci de toți membrii ei. Astfel biserica baptistă e cea mai desăvârșită democrație. Înșă aceasta înseamnă că toți au aceeași datorie față de biserică și față de Hristos. Toți trebuie să ajute biserica, toți trebuie să aducă suflete la Hristos și toți trebuie să ducă o viață sfântă”.

Aici mai întâi de toate să ne însemnăm felul cum rād bap-tiștii de credința ortodoxă întemeiată pe Sf. Scriptură. Ei vorbesc de o magazie ortodoxă. Dar în ura lor oarbă uită cuvintele Domnului spuse ucenicilor adunați pentru frica iudeilor: „Precum m'a trimis pe Mine Tatăl și Eu vă trimit pe voi. Și acestea zicând, a suflat și a zis lor: luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, se vor ierta lor, și cărora le veți ținea vor fi ținute” (Ioan 20 v. 22—23).

Acestea sunt cuvintele Mântuitorului, pe vremea Lui nu se pomenea de dolarii bap-tiști. Domnul aici îi trimite pe Apostoli, le dă Duh Sfânt numai lor și urmașilor lor și le dă puterea iertării și legării păcatelor. Deaceea zice Sf. Pavel către Timotei să aprinză darul lui Dumnezeu primit prin punerea mânilor, adică prin sfințire. În alt loc Sf. Pavel spune lui Timotei să nu fie nebăgător de seamă de acest dar (I. Tim. 4 v. 14).

Ajung aceste dovezi (căci am putea aduce multe) ca să se vadă că preoția este un dar deosebit, care aduce și drepturi deosebite. Sf. Pavel spune limpede că sunt daruri deosebite, slujbe deosebite și lucrări deosebite. Despre aceasta citim la I. Cor. cap. 12 v. 4—6. Fieresc este dar să ne mirăm de îndrăzneala bap-tiștilor, cari în locul citat mai sus amintesc și cuvintele Sf. Pavel dela Romani 3 v. 22: „Dreptatea lui Dumnezeu prin credința lui Iisus Hristos la toți și peste toți ceice cred că nu este deosebire”. Aici e vorba de drepturi la fel între păgâni și iudei, fără să mai fie lipsă de formele legii vechi. De aceea se întrebuițează cuvintele „fără osebire” (adică între păgâni și iudei căci toți în acelaș fel se pot mântui) iar nici decum din aceste cuvinte nu se poate scoate socolînța nechibzuită că preoția nu are temei biblic.

Recunoaștem însă că bap-tiștii știu de minune să spună neadevăruri. De pildă că la bap-tiști biserica nu-i condusă de comitet sau predicator. Asta o spun bap-tiștii în citatul de mai sus.

(Va urma).

URARE

Când pășim pe pragul anului 1932, dorim iubiților noștri colaboratori și cetitori, Anul nou cu bine și cu spor la muncă, urmată de fapte creștinești și mulțumire sufletească.

Caritatea Creștină.

Pretutindenți, pe unde a pătruns duhul lui Hristos, au izvorât din belșug operele de binefacere și oricare a fost mulțimea și variațiunea suferințelor și durerilor omenești, ele au găsit un bogat izvor de îndulcire și ușurare. — În această privință poporul românesc a fost un exemplu neîntrecut de filantropie, după cum a fost exemplu de religiozitate și piozitate. Tot pământul țării românești este presărat cu cele mai frumoase așezăminte de binefacere, cari răspund la toate nevoile și durerile omenești.

În vremurile în care trăim, doctrina și teoriile nouă de solidaritate socială tind să se afirme, dar din carul mai mult ori mai puțin lipsește substratul și duhul creștin; — ba încă unele merg până a-i tăgădui eficacitatea și utilitatea, iar altele ajung până la absurd, considerând mila și caritatea ca nedemne de om și vătămătoare ordinii sociale, — și, după cum era firesc, aceste teorii încep să aibă răsunet mai mult sau mai puțin accentuat și să slăbească acea legătură sfântă creștină ce unește pe membrii societății între ei și pe toți cu Dumnezeu. — Chiar teoriile și doctrinele cele mai umanitariste, deși abundă în argumentațiuni de ordin rațional, sentimental și de interes personal, prin cari se silesc să probeze necesitatea unei ajutorări sociale, rezultatele sânt foarte slabe.

Individul, ca și societatea din care face parte, nu mai manifestă aceste simțăminte nobile altruiste de altă dată. Gesturile de înaltă filantropie aproape au dispărut cu totul; deși durerile și suferințele sociale, astăzi, s'au înmulțit mai mult ca ori când, fie din cauza de ordin moral individual ori familiar, fie din cauza evenimentelor generale, prin care am trecut.

O priveliște extrem de dureroasă ne pune înaintea noastră astăzi marea public prin modul cum privește nenorocirile și durerile, ce bântuie societatea noastră.

Se fac apeluri desperate la mila și caritatea publică, se învoacă cele mai convingătoare argumente, se descriu suferințele în cele mai mișcătoare culori, — publicul nostru se simte par'că plictisit: — se fac colecte pe străzi, prin localități publice de plăceri... prin biserici — și puținii sunt aceia cari de rușine dau un ban, însoțit adesea de reflexii jignitoare ori glumețe... Durerea ne înăbușă, gândindu-ne și la acei cari nu au decât dispreț față de aceste apeluri, caracterizându-le de „*cerșetorie nedemnă*” și combatându-le fără rezervă, — iar aceștia au pretenția de fruntași ai vieții noastre sociale și culturale, — fără a vedea că însuși pustiu sufletelor lor a contribuit la aceasta stare de lucruri.

Cea mai usturătoare ironie a vremurilor și stării morale de acum ne lovește când vedem, că în ce e mai multe cazuri, asociațiunile de binefacere și asis-

tență socială, pentru a putea mișca și îndupleca mulțimea spre acte nobile și de caritate publică, fac apel la egolismul individual, răscolesc poftele ochilor și ale trupului, organizând felurite petreceri și distracții, în scop de binefacere; — și abia atunci dau navală sufletele nobile... Cheltuiesc și risipesc mil și zeci de mil, poate și sute de mil pentru plăceri și satisfacții egoliste, iar când pentru cei nenorociți, în numele cărora au petrecut, le ajunge prețul unui bilet de intrare, cu adâncă mulțumire că s'au ajutat nenorociții. Ce scop!... Ce mijloace!... Și ce falsificare a sufletului!...

La fiecare pas ne lovim de contrastul izbitor dintre galantonia și risipa, ce îndează străzile, localurile de petreceri și distracții, și între zgârcenia și indiferența față de suferințele celor mulți. Dacă s'ar scula bătrânii din morminte, nu ș'ar mai cunoaște urmașii.

Aceste fapte ne dovedesc cu prisosință golul și pustiu ce stăpânește sufletul generației actuale, iar pe de altă parte, acest pustiu nu-și are altă cauză de cât creșterea și educația ei departe de duhul religios moral creștin, care făcea tăria sufletească a înaintașilor noștri și care nu se poate înlocui cu nici un fel de teorii și doctrine sociale, ori cât de savante, ar fi.

Deci factorul umanitar, care are și puterea de inițiativă și puterea de răscolire și răspândire a simțămintelor filantropice pe baze puternice și eterne, este și rămâne tot Biserica, cu credința și cu dragostea propovăduință de ea. Biserica creștină, prin morală sa altruistă până la jertfirea de sine, poate stavili cauzele suferințelor omenești. Ea întărește pe om în durerile sufletești și trupești și tot ea înmoale inimile prin milă și caritate. A nu cunoaște aceste adevăruri, ar fi să tăgăduim adevărul, prin ce s'ar săvârși o crimă socială ale cărei urmări pot fi dezastruoase.

Cazul este și la noi. Cu cât Biserica noastră cu doctrinele ei va fi chemată mai curând în lupta contra mizeriilor ce ne apasă, i-se vor pune acestei Biserici, la dispoziție, mijloacele necesare, cu atât se va săvârși, mai curând și sigur, opera cea mare de înaltă utilitate socială: refacerea morală a societății noastre

Octavian Goga.

În concertul acestor zile, răsună vijeliosă fanfara de sărbătorire a omului, a cărui viață și operă întrucapează revoltele și zbuciumul de răsvrătire a unui mileniu apăsător.

Octavian Goga, bardul și profetul nostru în zilele negre și turburi, aprindea focul răsvrătirii pe culmile cugetării și simțului său și plângea cu lacrimi de foc zădărnicia vieții trudnice, sub apăsătoarea stăpânire străină.

De pretutindeni culege azi urale, căci cântecul său este sinteza vieții reale a tuturor acelor cari, odinioară, împreună cu el — cu gândul în altă parte — jurau credință „Împăratului”.

În opera sa, care e evanghelia românismului, el și-a înțeles apostolatul și s'a făcut spirit de animație, amnar ce lovea în cremenele masei românești pentru a o deștepta și a-i scăpăra scânteia simțului realității și a-i însufla speranța viitorului.

Implinirea unei jumătăți de secol de viață și a unui sfert de secol de zăbucium, în care-și fierbea răsvrătirea neamului său din Ardeal și în care striga chemarea neamului său din v. regat, e sărbătoarea noastră a tuturor, cari azi îl aruncăm în culmi, pe frunte, cununa laurilor de izbândă netrecătoare.

Din căldura animatoare a înfocăturii Oct. Goga, luau preoții și alți intelectuali, ce-au fost martori ai vremilor antebelice și contribuiau cu ea la focul sacru al credinței de pe altarul simțului românesc.

Din glasul lui plângător, care era chemarea sorții românismului, bătrânii l-au desprins o mângâiere, iar din revolta lui, care nu izbucnea vulcanic ci se arăta domoală, în care clocoteau visurile resurecțiunii și înălțării neamului nostru, tineretul român, setos de limba sa, se adăpa ca cerbii la izvor.

Octavian Goga poetul, ziaristul, oratorul, politicianul, îndrumătorul tineretului, deși profețiile sale în parte și-au ajuns lumina realizării lor, din fotoliul pe care literele românești i l-au hărăzit lui, ca unui vrednic urmaș al nemuritorului Coșbuc, își continuă și azi calea răsvrătirii, înjurând noroiul actualității și atinând o Românie nouă. În această sărbătorire, se țes pe 'ndelete și în continuare rândurile, ce vor forma pagina imortalității lui în Cartea de Aur a neamului nostru.

Și-au spus alții cuvântul caracterizării lui Oct. Goga. Noi ne mărginim a ne alia la afirmarea unanimă a dorinței suferinței românești, că — fiind siguri că l-a prins spațiul — să-i implinească surăzător și timpul celeilalte jumătăți a veacului nașterii sale. Iar din fecunditatea cugetării sale, așteptăm noi principii și căi de orientare, în orizonturile românismului și izbândă la purificarea sufletului nostru de excrescențele străinismului.

P. Deheleanu

„Testamentul” Evangelistului Ioan.

Fericitul evangelist Ioan a trăit în ultima parte a vieții sale la Efes, unde-și făcuse un cerc de frați și de ucenici, și a ajuns atât de bătrân, încât cei smeriți și cucernici credeau că n'are să moară niciodată, deși îl vedeau din zi în zi mai slab și mai aproape de moarte. Cu timpul ucenicii săi abia îl mai puteau duce pe brațele lor la rugăciunile comune zilnice. Și totuși evangelistul nu lipsia dela nici o slujbă și nu lăsa să treacă nici o zi fără a adresa credincioșilor câteva vorbe, iar aceștia mai degrabă s'ar fi lipsit de pâinea de toate zilele, decât de aceste cuvinte ale evangelistului.

Vorbele lui erau totdeauna simple și scurte și din ce în ce mai simple și mai scurte, până ce la urmă le-a rezumat în cuvintele:

„Copilașii mei, iubiți-vă unul pe altul”.

Când le-a spus înțelegându-le vorbele acestea, l-au mișcat adânc. De asemenea au plăcut și a doua, a treia oară, căci își ziceau, că bătrânul evangelist nu poate spune mai mult din cauza slăbiciunii. Dar când moșneagul în câte una din zile era mai în putere și totuși nu spunea altceva, ci termina rugăciunile comune tot doar cu vorbele: „Copilașii mei, iubiți-vă unul pe altul”, când ucenicii și frații săi au văzut, că bătrânul dinadins nu vrea să spună mai mult, vorbele lui au început să pară slabe, goale, seci de înțeles.

Atunci frații și ucenicii abia le mai puteau asculta și în sfârșit își luară îndrăzneala de a întreba pe blândul moșneag: „Dar, învățătorule, de ce ne spai totdeauna aceleași cuvinte: Copilașii mei, iubiți-vă unul pe altul?” Iar evangelistul le-a răspuns zicând: *Fiindcă Domnul așa a poruncit. Fiindcă atâtă, numai atâtă, dacă se face, ajunge”.*

Și răspunsul acesta este divin, vrednic de înțelepciunea adâncă a marelui evangelist.

Pentru ridicarea unei cetăți a sufletului românesc.

— Un apel al starețului mănăstirii Izbuca —

Frați Creștini și Români,

Din porunca Domnului Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și răvax Prea Sfințitului Episcop Roman Clorogariu al Oradiei, subsemnatul fiind însărcinat cu ridicarea Sf. Mănăstiri d-la minunatul izvor al Izbuca, din Munții Bihorului, cu apele lui care izbucnesc și se ascund, și să înfilotez la această graniță depărtată o chiovie de călugări, care să fie sufletește o cetate românească, mă îndrept către tot omul cu temere de Dumnezeu și cu sfială față de păcatele lui omenești, să cerșesc fiecărui un obol, rugându-Vă să mă ajutați cu tragere de inimă după puterile Voastre.

Uali mi-au trimis sprijinul lor, pentru care le mulțumesc la rugăciunile noastre de zi și de noapte și la rugăciunile Sf. Liturgii. Cei mai mulți se vor gândi cum să ni-l trimită. Rupeți din banul vostru o fărâmitură, gândindu-vă că puținel cu care îl străbiți. Il puneți ca un semn al sufletului, până la catapeteasmă și până la turlă în pământul ales de Dumnezeu pentru rugăciunile noastre,

Al vostru către Dumnezeu smerit rugător:

Arhimandrit Athanasie Popescu

Stareț organizator al Sf. Mănăstiri Isvorul

Isbuc, județul Bihor, oficiul Vașcău.

INFORMAȚIUNI.

Cum jălesc mortul unele popoare sălbatice. În unele părți ale Americii și Oceaniei, când familia pierde pe unul dintre ai săi, toți ceilalți își taie câte un deget. Din aceasta cauză se pot vedea femei (cărora le-au murit mai mulți copii sau bărbați) numai cu câte un deget la fiecare mână.

Iată cum povestește un călător jalea la moartea unui șef de trib indian: Când ajunserăm în sat, toate colibele erau dărămate. Nu auzeam decât strigăte și plânsete. Persoanele vârstnice erau pline de sânge. Fuseseră retezate sute de degete, iar șuvițele de păr zmulse de pe cap acopereau pământul. Minteă omească nu este în stare să înțeleagă o durere așa de sălbatică și de zgomotoasă. Își sfârtecău brațul cu o cruzime nemaipomenită, degetele lor cădeau sub lovitura cuțitului ca niște vreascuri, sângele lor curgea în valuri.

Uali războinici, — și nu erau puținți — își brăzdau brațele cu cuțitele, făcând două dungii în plele, apoi zmulgeau până la umeri pielea dintre cele două dungii.

Austria: Serviciul liturgic în gară. — Revista „La vie catholique” din 28 XI. a. c. arată că în gara din Viena a fost amenajată o capelă pentruca Duminică, înainte de plecarea trenurilor, călătorii să poată participa la serviciul liturgic. Care altă companie de drum de fer poate imita această faptă?

G. Gr., Paris.

Se vaetă să nu plătească. Intocmai așa fac în vremea din urmă Ungurii din Ungaria. Ei se vaetă că nu mai pot, pentru ca astfel să scape de plata datorilor față de strălănatate. Numai că rămâne de văzut ce vor zice împrumutătorii?

Cale de... cafea. În Brazilia din America de sud, a scăzut mult prețul cafelei, iar producătorii de cafea mai bine o aruncă în mare cafeaua, decât să o vândă cu preț scăzut. Deunăzi s'a hotărât ca 18 milioane de saci de cafea să fie întrebunțați pentru un drum de țară. Îți vine să crezi că oamenii au înnebunit deabinelea.

Anglicanii și proiectul de unire cu Ortodocșii. — La Lamberth, în ultima adunare a episcopilor, arhiepiscopul de Canterbury a propus împărțirea în două a Bisericii catolice: de-o parte Biserica romană, de altă parte Biserica anglicană, aceea care doarește unirea cu Ortodocșii.

Pentru această unire, Biserica anglicană ține să ia ca bază de înțelegere proiectul deja discutat între anglicani și vechii-catolici, iar după propunerea arhiepiscopului, anglicanii ar urma să se regrupeze în jurul scaunului episcopal de Utrecht, fondat acum 13 veacuri de misionarul englez Wilibord.

Cugetare. «Pune Doamne pază gurii mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele».

Din cărțile sfinte

A sporit aurul Băncii Naționale. În săptămâna din urmă aurul Băncii Naționale a sporit cu 662 milioane lei. Este un spor care arată că Banca Națională caută să întărească în cât mai mare măsură valoarea banilor.

Scăpat din ghiarele lupilor. În hotarul comunei Bucegea s'au ivit halte de lupi. Un muncitor dela calea ferată, care se ducea la lucru, a fost atacat de fiare. Ca să câștige vreme, omul a aruncat lupilor rând pe rând, căciula, mantaua și apoi și rocul. Lupii începând să sfășie hainele, omul a câștigat vreme și a scăpat din ghiarele lor numai cu spalmă.

— **Biblia lui Gutemberg.** — Revista «L'ami cretien des familles» din 27. XI. a. c. anunță că unul din cele 41 exemplare recunoscute ale bibliei lui Gutemberg, a fost vândut de curând de către un librar din Londra. Cumpărătorul, un bibliofil elvețian, a plătit trei milioane de franci. Exemplarul acesta provine dintr-o bibliotecă europeană, poate chiar din Rusia, ceea ce probează că biblia lui Gutemberg a fost răspândită mult și pretutindeni în Europa. Penultimul exemplar, vândut în 1926, se păstra în mănăstirea austriacă din Melk. Cumpărătorul, un librar american, plătiase 106 mii dolari.

Bune și rele despre buget. — Adică mai multe rele decât bune. Un lucru bun ar fi faptul că prin votarea bugetului s'a definitivat principiul proporționalității în bugetul cultelor. Și asta e un bine. Un rău însă pentru Biserica ortodoxă îl constituie faptul că prin o nouă recalculare a cifrelor bugetare, s'a ajuns la o altă repartizare a cotelor bugetare pe culte, repartizare care e în defavoarea Bisericii ortodoxe.

Noile cote sunt:

	cu lei	în loc de lei
Ortodoxii . . .	402.949.557	426.611.543
Greco-catolici . . .	42.771.186	31.118.465
Romano-catolici . . .	34.654.739	30.832.771
Reformații . . .	20.903.237	14.069.698
Evangh.-luterani . . .	11.818.510	11.830.531
Unitarii . . .	2.272.852	786.385
Musulmanii . . .	4.942.547	5.071.245
Mozaicii . . .	8.606.259	8.606.250
TOTAL . . .	528.917.888	528.917.888

După acest nou calcul, rezultat din aplicarea coeficientului de 31 lei pe cap de credincios, în loc de 58, Ortodoxii pierd 24 milioane, în schimb Uniții câștigă 11 milioane, Romano-catolicii 4 milioane, Reformații 6, Unitarii 2, etc.

Rugă.

O, Maică Preacurată,
Maică nevinovată
Trezește-ne 'n ființă
O dreaptă conștiință.

O, Maică Preacurată,
Spre inima 'ntinată
Mila ta o coboară,
Prea Sfântă Fecioară.

O, Maică Preacurată,
Cu ruga ta curată
La Iisus mijlocește.
Nădejdea ne-o 'ndrește.

O, Maică Preacurată,
Lumea îndurerată
Îți cere ajutorul
Cătră Mântuitorul.

O, Maică Preacurată,
Fă 'n inimi să străbată
Simț viu pentru dreptate
Și dragoste de frate.

O, Maică Preacurată,
Deapururi adorată,
Spre Fiul tău, divinul,
Indreaptă-ne destinul.

Tie Flaviu

Sodoma și Gomora.

Pater-ul Mallon, director al Institutului biblic din Ierusalim, a descoperit ruinele Sodomei și Gomorei dela Marea Moartă spre nord, la o distanță de trei mile dela râul Iordan. Orașul acesta de pe timpul lui Avram, se dă cu socoteală, că va fi fost de patru ori mai mare ca Ierihonul. Obiectele de economie casnică și uneitele agricole aflate lasă a se deduce, cumcă locuitorii străvechi ai orașului, deși erau numai un neam de păstori, totuși aveau o cultură foarte înaintată. Aceasta o confirmă faptul că sub dărâmături au fost aflate vase de lut foarte interesante, potire și vase cu ornamente plastice. Afară de acestea s'a găsit într'un vas craniul unui copil cam de șase ani, care descoperire dă de băuit, că aci e vorba de jertfa de copii adusă verosimil unei Zeități necunoscute. Din abundența cantitate de cenușă și din părțile de case carbonizate, găsite între ruine, se poate deduce cu securitate pozitivă, cumcă Sodoma și Gomora au fost distruse de fapt prin incendiu, după cum ni o spune aceasta și Biblia.

Tradus din „Temesvärer-Zeitung“ Nr. 255 din 13 Noemvrie 1931, de către

Nicolae Fizeșianu
protopop mil. ort. rom. în retr.

BIBLIOGRAFIE.

Pr. Dr. Mihail Bulacu, docent universitar. Școala exegetică biblică din Antiohia. București 1931, pp. 100, preț: lei 60.

Autorul își împarte studiul în patru capitole, precedate de o introducere, iar la sfârșit trage concluzia din cele expuse.

Face un scurt istoric al cetății Antiohia. Expune apoi geneza școlii biblice din această cetate. Școala antiohiană începe a se afirma către finea sec. III și decade către finea sec. V, în luptele cu Nestorianismul și Monofizitismul. Autorul înșiră pe reprezentanții cei mai de seamă ai acestei școli. Preocuparea școlii antiohiene a fost interpretarea S. Scripturi. Unica interpretare adevărată, dânsa o vedea în interpretarea *literală-istorică-gramaticală*.

Antiohienii credeau că una din cauzele ereziilor este necunoașterea S. Scr., sau cunoașterea greșită a acesteia. Din această cauză au simțit dânsii necesitatea de a face o exegeză biblică cu caracter științific, și deci, în S. Scr. trebuiește căutat în primul rând sensul literal și abia în rândul II sensul alegoric (acolo unde acesta există cu adevărat). «Prin sens literal, se înțelege că ideia sau sensul, se află în însăși însemnarea cuvântului și nu în alte simboale» (p. 59). Școala antiohiană ține cont și de context.

Pentru a putea înțelege însă sensul adevărat al S. Scr. trebuiesc o mulțime de cunoștințe anterioare. Intre aceste se numărau: textul, Arheologia biblică, istoria biblică, etc., deci nu fiecare e în stare de a o pricepe.

Prin felul cum a înțeles această școală să explice S. Scr., dându-i acesteia justa interpretare, ea a devenit «școala de model pentru toate veacurile» (p. 15).

Studiul păr. Bulacu ne arată, deci, principiile după cari s'a călăuzit una din vechile școli creștine. Aceste principii e bine să fie cunoscute de toți creștinii, dar mai ales de frații preoți, deoarece cunoscând aceste principii, vor putea pune într'o lumină mai vie adevărurile revelate. *Ip.*

Bibliografie. Fecundul scriitor bisericesc, P. Sf. Sa Dr. Grigorie G. Comșa, Episcopul Aradului, ne oferă două noi lucrări:

1. „Glasul Pietrelor“, Principii călăuzitoare pentru ortodoxia activă. Extras din Revista „Misionarul“ din Chișinău. Preț 15 Lei. În broșura aceasta, care nu este decât o continuare a lucrării „Acțiunea catolică și Ortodoxia activă“, autorul expune principiile solide de care trebuie să se conducă toți cei ce au datoriat să acționeze prin ortodoxia militantă și să adăncească puterile divine ale creștinismului ortodox în poporul nostru în strânsă legătură cu realitățile noastre bisericești.

2. „Taina pocinșii și intelectualii“. Preț 15 Lei. În lucrarea aceasta ni se arată că celce pretinde a fi om cult nu se poate mulțumi cu primirea adevărilor credinței, ci trebuie să se facă părtaș tuturor lucrărilor așezate de Iisus Hristos pentru mântuire și în special că toți intelectualii au trebuință de talna pocinșii în care trebuie căutată adevărata înțelepciune și putere.

Anbele lucrări se pot comanda la Librăria Diecezană din Arad, la librăria Pavel Suru în București și la alte librării din țară.

Nr 7400/931.

Circular

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Eparhia ort. română a Aradului.

La finea acestui an expiră periodul pentru care au fost alese corporațiunile noastre bisericești, adică consiliile și epitropiile parohiale, apoi adunările, consiliile și epitropiile protopresbiterale și astfel expiră și mandatul acestor corporațiuni, urmând că acelea să se restaureze, în conformitate cu dispozițiile Legei și Statutului pentru organizarea bisericii noastre pe un period nou, de șase ani, adică pe anii 1932—1937.

Pătrunși de dorința, ca aceste restaurări să se efeptuiască spre mulțumire generală, nu putem din destul recomanda și cu această ocaziune, fiecărui membru din sinul bisericii noastre, ca la actul restaurării, să aibă în vedere nu numai chemarea frumoasă, ci chiar și datoria, de a conlucra în spiritul conciliant al evangheliei, pentru îndulcirea și alipirea tuturor, către s. noastră biserică națională și către instituțiunile ei frumoase.

Deci în scopul îndeplinirii acestora și în conformitate cu dispozițiunile Legii și a Statutului, precum și a normelor în vigoare, decretăm și dispunem următoarele:

A. Pentru parohie

I. Conducătorii oficiilor se îndatorează din nou, se încheie toate lucrările pentru stabilirea Listei membrilor adunărilor parohiale pe 1932, apoi pentru cenzurarea și aprobarea bugetelor pe 1932, precum și pentru încheierea, cenzurarea și aprobarea socoților pe 1931, astfel că — terminate fiind toate aceste lucrări, în ședințe anterioare de ale consiliului și adunării parohiale, — se poată urma în deplină liniște și ordine însași restaurarea corporațiunilor parohiale și protopresbiterale.

II. În conformitate cu dispozițiile art. 40 și 41 din Statutul pentru organizarea bisericești, *Duminecă, în 24 Ianuarie 1932 se va convoca adunarea parohială extraordinară, pentru alegerea consiliului, epitropiei și comitetelor par. pe Dumineca următoare, adică pe 31 Ianuarie 1932.*

La terminul fixat *de 31 Ianuarie 1932* și pe lângă observarea celor dispuse în art. 40—42 din Statut, *se va efeptui restaurarea, ținându-se seamă de indi ațiunile speciale, din p. VI. de mai jos.*

III. Considerând că în conformitate cu art. 42 din Statut, adunarea poate lua hotărâri valide, — respectiv poate efeptui alegerea, — numai dacă sunt prezenți măcar a zecea parte din numărul celor înscriși în Lista membrilor, astfel — din precauțiune, — deodată cu convocarea din 24 Ian. 1932, se va convoca a doua adunare par. și pe Dumineca din 7 Februarie 1932 și anume, *pentru cazul, dacă la 31 Ianuarie, nu ar fi prezenți membrii în numărul cerut.*

La acest al 2-lea termin apoi, restaurarea se va efeptui, fiind prezenți chiar și numai atâția membrii, cât este numărul membrilor ordinari ai consiliului parohial. În adunarea parohială electorală, nu pot figura alte obiecte la ordinea de zi, decât alegerile.

IV. În parohiile vacante, — administrate de preoți din alte parohii, — adunarea parohială de restaurare se va convoca, *cel puțin cu 8 zile mai înainte, pe Duminecă în 7 Februarie 1932, — respective pe 14 Febr., având a proceda și la aceste parohii întocmai, după cum s'a dispus sub p. I—III.*

V. În ziua adunării par. electorale se servește s. Liturghie cu invocarea s. Duh, apoi intrunindu-se membrii în localul destinat, se deschide ședința de către președintele ordinar, prin o vorbire potrivită, se constată numărul celor prezenți, apoi se constituie biroul.

Înainte de a proceda la actul restaurării, datoria președintelui este să *explice* Adunării, chemarea și datorințele consiliului și ale epitropiei; să *explice* calițiile personale cerute dela membrii acestor corporațiuni, chemate a lucra pentru religiositatea și moralitatea membrilor și pentru chivernisirea conștiențioasă a averii parohiei. Îndeosebi să arate că:

a) În Consiliu pot fi aleși numai persoane nepătate, cari intrunesc condițiunile de viață morală, religioasă și socială (vezi art. 73 din Statut).

b) după art. 45 din Statut *„Tatăl și fiul, frații, socrul și ginerele nu pot fi deodată membri ai Consiliului.*

c) după art. 173 din Statut *epitropii nu pot fi între sine înrudiți până în gradul al patrulea de sânge și al doilea de cuscrie.*

d) că membrii corporațiilor de până acum se pot relege, dar se înțelege de sine că numai aceia, cari în periodul ce expiră, prin viaa interesare de binele și prosperarea bisericei, prin purtarea morală neexceptabilă, prin participare regulată la ședințele Consiliului și prin curățenia mâinilor lor, s'au arătat demni de chemarea lor;

e) că atât mersul regulat al afacerilor parohiale în genere, cât și în special sporirea averii parohiale cere, ca în epitropie nici decât, dar nici în Consiliu să nu se aleagă atari membri, cari ar sta în proces cu biserica, precum nici de aceia, cari dătoresc bisericei ori altor fonduri parohiale, cu bani împrumutați ori alte pretenziuni în sume mari; în fine:

f) că *Consiliul parohial* se compune: în parohiile până la 1000 suflete din 10 membri alesi; în cele până la 1500 suflete din 15; în cele până la 2000 suflete din 20; în cele până la 2500 suflete din 25; iar dela 2500 suflete în sus, se vor alege 30 membri, ori cât de mare ar fi numărul sufletelor din parohie.

În consiliul par. afară de membrii ordinari, se vor alege în număr de jumătate și membrii supleanți, cari în ordinea, în care au fost aleși, vor avea să înlocuiască pe membrii ordinari, cari în cursul timpului ar eși din oare care motiv, din sinul consiliului.

VI. Terminate aceste, va urma restaurarea, cu observarea următoarelor norme speciale și anume:

Acolo unde s'ar ivi mai multe păreri, respective unde alegătorii ar fi împărțiți în grupe, înainte de a trece la alegere, datoria președintelui este a sfătui pe toți, să se înțeleagă ca din fiecare grupare să se aleagă în respectivele corporațiuni membrii în număr proporționat numărului grupării, ca și prin aceasta să se dovedească, că în biserică domnește dragostea evanghelică.

Fie că a succes a combină o singură listă pentru Consiliu și epitropia parohială, fie că nesuccedând aceasta, se vor prezenta mai multe liste, este de observat, că pe fiecare listă de candidare trebuie să se scrie mai întâi numele întreg cu numărul casei a tuturor candidaților de membrii ordinari în Consiliul parohial, apoi numărul întreg cu numărul casei a membrilor supleanți în Consiliul parohial și în fine numele întreg și numărul casei a candidaților pentru epitropia parohială. Afară de aceasta pe fiecare listă trebuie scris numele întreg cu numărul casei a aceluia, care prezintă lista din chestiune.

Dacă s'ar face înțelegere asupra unei singure liste, alegerea se va face cu aclamațiune, iar dacă înțelegerea nu va succede, alegerea se va face cu vot nominal, ori cu vot secret cu buletine și anume: cu vot secret cu buletine se face votarea numai atunci, dacă aceasta se cere *în scris*, de către cel puțin $\frac{1}{4}$ parte a membrilor prezenți în adunare.

La votarea nominală se induce, în protocol, votanții cu numele lor întreg și cu numărul casei, iar în rubrica *votului se induce numele aceluia, care a prezentat lista*. La votarea secretă cu buletine, se introduc în protocol asemenea toți votanții cu numele lor întreg și cu numărul casei. În cazul votării cu buletine, după îndeplinirea și constatarea la protocol a rezultatului scrutiniului, buletinele au să se alăture la protocol în plic sigilat. În cazul *din urmă buletinele au să conțină numai numele aceluia, care a prezentat lista respectivă de candidare*.

Toate listele de candidare, iscăiite cu mâna proprie a prezentatorului, au să fie asemenea anexate în original la protocol.

Preoții *nu au dreptul să prezinte liste pentru alegere, ci să se abțină dela participarea în luptele de partide*.

Incheindu-se votarea se publică rezultatul alegerii și la protocol are să se treacă întreg și corect numele și numărul casei membrilor aleși în Consiliu și epitropie.

VII. Pe lângă Consiliul parohial, în conformitate cu prevederile art. 52 și 54 din Statutul pentru organizarea bisericei, se pot alege și constitui și *Comitete parohiale speciale*.

Aceste comitete se vor alege în adunarea parohială, prin aclamațiune.

În parohiile, în cari nu se vor alege asemenea comitete, atribuțiunile lor trec la Consiliile parohiale.

VIII. În termen de 8 zile după restaurare, *Consiliul parohial ales se convoacă pentru constituire*, despre ce se ia proces-verbal, când apoi Consiliul nou intră imediat în funcțiune, spre îndeplinirea atribuțiilor avizate competenței sale, conform art. 47 din statut.

Președintele Consiliului parohial este parohul purtător al oficiului parohial. Preoții

din parohie și primul cântăreț sunt membrii de drept ai Consiliului parohial. Epitropii parohiali sunt și ei membrii de drept, dar numai cu vot consultativ.

IX. După constituirea Consiliului ales, respective după-ce alegerea epitropilor va fi aprobată de către protopop, urmează luarea jurământului de manipulare conștientioasă, dela noii epitropi, apoi predarea averii și a tuturilor afacerilor, dela epitropii vechi, la cei noi. Jurământul se ia și predarea se face în fața noului Consiliu parohial.

La acest act epitropii vechi trebuie să predeie celor noi lada bisericii, ziarul de percepțiuni și erogațiuni, suma banilor în numerar, evidența obligațiunilor și alte evidențe și toate hârtiile de valoare, după numărul și valoarea lor.

Predarea se face pe baza jurnalului și a inventarului dela finea anului 1931 și respective pe baza jurnalului ce se va încheia în ziua predării de după starea ce va rezulta la încheierea aceluși jurnal, rămânând epitropii vechi răspunzători pentru toate pozițiile eventual neinduse ori induse greșit și cu un cuvânt pentru toate diferențele, ce s'ar fi constatat la cenzurarea și aprobarea socoșilor, din timpul epitropiei lor.

Despre actul predării se ia protocol deosebit, în care se numesc obiectele și valorile predate de către epitropii vechi și primite de către cei noi și acest protocol au să-l subscrie deoparte epitropii, cari au predat, de altă parte epitropii, cari primesc și constată ce au primit, și prin aceasta predare și primire, epitropii cei noi intră numai decât în funcțiune pentru îndeplinirea agendelor avizate lor prin art. 57 din Statut.

X. Până la constituirea noului Consiliu parohial și până la luarea jurământului, respective predarea epitropiei, rămâne în funcțiune Consiliul și epitropia veche, iar după predare și constituire intră în funcțiune noul Consiliu și noua epitropie, chiar și în cazul, când în contra alegerii consiliului par. s'ar fi dat contestație, în termen legal.

XI. Președintele Adunării trimite oficiului protopopesc în termen de cel mult trei zile o copie autentică de pe protocolul Adunării; câte un extras separat: despre alegerea Consiliului și a epitropiei, despre constituirea Consiliului nou și despre predarea cassei și a averilor parohiale.

B. Pentru protopopiate.

I. Adunarea protopopească va avea 15 membrii ordinari în protopopiatele în cari numărul sufletelor este sub 20000; iar în protopopiatele cu mai mult de 20000 de suflete, se compune din 24 membrii, totdeauna în proporția de $\frac{1}{3}$ preoți și $\frac{2}{3}$ mireni.

În scopul acesta, fiecare protopop, în înțelegere cu Consiliul protopopesc, va face împărțirea parohiilor din tract în cercuri electorale, spre a se alege membrii mireni ai adunării, potrivit numărului de mai sus.

II. Alegerea membrilor clerici la adunarea protopopească se face de către colegiul preoțesc al preoșilor din protopresbiterat; iar alegerea membrilor mireni, se face de către adunările parohiale din protopopiat, convocate anume spre acest scop.

III. Fixarea termenelor de întrunire a colegiului preoțesc, pentru alegerea membrilor din cler, precum și a adunărilor parohiale electorale, pentru alegerea membrilor mireni, la adunarea protopopească, se lasă în voia protopopilor (administratorilor protopopești), dar acele termene vor fi fixate astfel, ca până la finea lunii Februarie 1932 să se întrunească și colegiile preoțești, precum și colegiile de centralizare și despuiere a proceselor verbale referitoare la alegerea membrilor mireni în adunarea protopopească.

Instrucțiunile pentru efectuarea acestor alegeri se cuprind în Normativul votat prin concludul Nr. 61 al Sinodului eparhial din Arad, din anul 1913, care se află publicat în protocolul aceluși Sinod, la pagina 191.

IV. În ziua fixată pentru alegerea membrilor mireni, după întrunirea membrilor și după constituirea adunării parohiale electorale, se decide asupra modului de votare.

Alegerea se face cu vot nominal, ori cu vot secret.

Votarea secretă se poate ordona, dacă a fost cerută în scris, de $\frac{1}{4}$ parte a alegătorilor prezenți.

Membrii din filiale, votează împreună cu cei din materă.

V. După decretarea modului de votare, Adunarea parohială procedează la îndeplinirea actului de alegere, spre care scop membrii Adunării parohiale, ca alegători, în comunele parohiale, cari singure formează câte un cerc, votează (cu vot nominal, ori cu vot secret)

câte pentru un individ, iară în acele comune parohiale, cari aleg mai mulți membrii, — votează deodată pentru atâția, câți membrii sunt de a se alege din aceea comună parohială.

În acele comune parohiale, cari împreună constituiesc câte un cerc electoral, adecă cari împreună aleg un membru, — fiecare Adunare parohială constituită în regulă votează cu vot nominal, ori secret deosebit câte pentru o persoană, ca membru la Adunarea protopresbiterală.

Despre constituirea Adunării parohiale electorale și despre îndeplinirea întreg actului de votare, se ia protocol, în care se introduc toate momentele, anume: convocarea și constituirea Adunării parohiale, rezolvarea modului de votare, numele votanților, numele aceluia și respective acelor, pentru cari sau dat voturile și reasumarea voturilor date. În caz de votare secretă, buletinele de votare se pun în plic sigilat cu sigilul oficiului parohial și se alătură la protocol. Protocolul astfel compus și încheiat se verifică și se subscrie prin preșident, prin notar și bărbații de încredere.

VI. Protocoalele Adunărilor parohiale electorale atât din acele comune parohiale, cari singure de sine constituiesc câte unul sau mai multe cercuri electorale, precum și din acele, cari aleg mai mulți membrii, se înaintează numai decât la oficiul protopresbiteral, iar protocoalele Adunărilor parohiale electorale din acele comune parohiale, cari împreună cu alte comune constituiesc câte un cerc electoral și împreună aleg câte un membru, se pun în plic sigilat cu sigiliul oficiului parohial și președintele Adunării din fiecare comună parohială este obligat să predea plicul în fața Adunării unuia dintre bărbații de încredere, cu însărcinarea a-l duce în persoană pe termenul fixat și la locul designat de oficiul protopresbiteral, pentru scrutinarea voturilor.

În circumscripțiile, în cari mai multe parohii, împreună aleg un membru, — protopopul (adm. ppesc) declară ales pe acela, care a întrunit majoritatea voturilor din respectiva circumscripție electorală. În caz de paritate, se procedează îndată la tragere prin sorți.

VII. Procesul verbal al colegiului preșesc, precum și procesul verbal de scrutinare, împreună cu toate actele de alegere, se înaintează Adunării protopopești, pentru verificare.

VIII. Membrii Consiliului protopopesc (art. 73—74 din Statul) și epitropii protopopești (art. 78), se vor alege în adunarea protopopească tot pe un period de șase ani, care va expira la finea anului 1937.

IX. După ce Adunarea protopopească se va pronunța asupra alegerilor făcute și va alege Consiliul și epitropia protopopească, fiecare oficiu protopopesc va înainta — în termen de 8 zile, — acestui Consiliu eparhial, Tabloul membrilor din Adunarea protopopească și extrasul protocolar despre alegerea Consiliului și a epitropiei protopopești.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. rom., ținută la 17 Decembrie 1931.

† Dr. Grigorie Gh. Comșa
episcop.

Nr. 6749/1931.

Comunicat.

În conformitate cu hotărârea Sf. Sinod dela 24 Oct. a. c., comunicată cu adresa Nr. 1848/931, îndatorăm Oficiile protopopești și parohiale, să continue colecta, prin listele de subscripție, pentru biserica și căminul românesc la Ierusalim.

Sumele colectate se vor înainta, împreună cu listele, Consiliului Central Bisericesc, însărcinat de Sf. Sinod cu centralizarea acestor sume.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 10 Decembrie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

În atenția Dlor Călicheși.

Singurele manuale de religie pentru școlile primare, aprobate de sf. Sinod, sunt cărțile de preotul N. Crișmariu: Istorie biblice Lei 22; Istorie bisericești Lei 20 — și Catechismul Lei 20.

Carte de rugăciuni pentru elevii școlilor primare de Dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului, legată în pânză, Lei 15.

De vânzare la Librăria Diecezană. Arad.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“